

***SPRAWOZDANIE
BURMISTRZA BRZOSTKU
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY W 2024r. W GMINIE
BRZOSTEK ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ
PRZEDMIOTOWYCH ZADAŃ W 2025r.***

Brzostek, marzec 2025r.

I. WPROWADZENIE

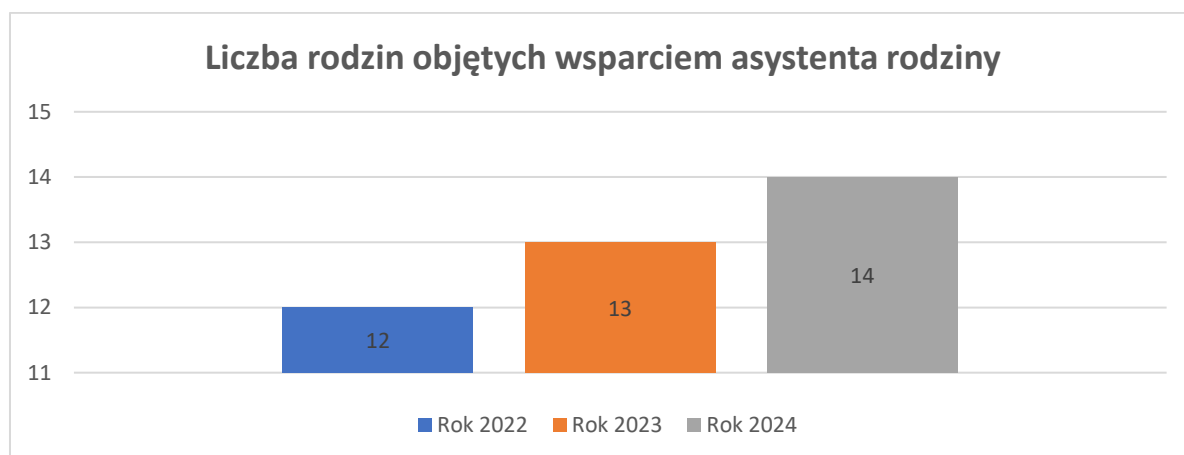
Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania podejmowane przez gminę Brzostek w zakresie wspierania rodziny w 2024r. oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją przedmiotowych zadań w 2025r. W gminie Brzostek podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni, bądź bezpośredni mają wpływ na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, prowadzącymi do powstawania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia, zasoby i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

II. DANE DOTYCZĄCE RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM ASYSTENTA RODZINY W 2024r.

W 2024r. ze wsparcia asystenta rodziny skorzystało 14 rodzin. Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę rodzin wspieranych przez asystenta w latach 2022 – 2024.

Wykres nr 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

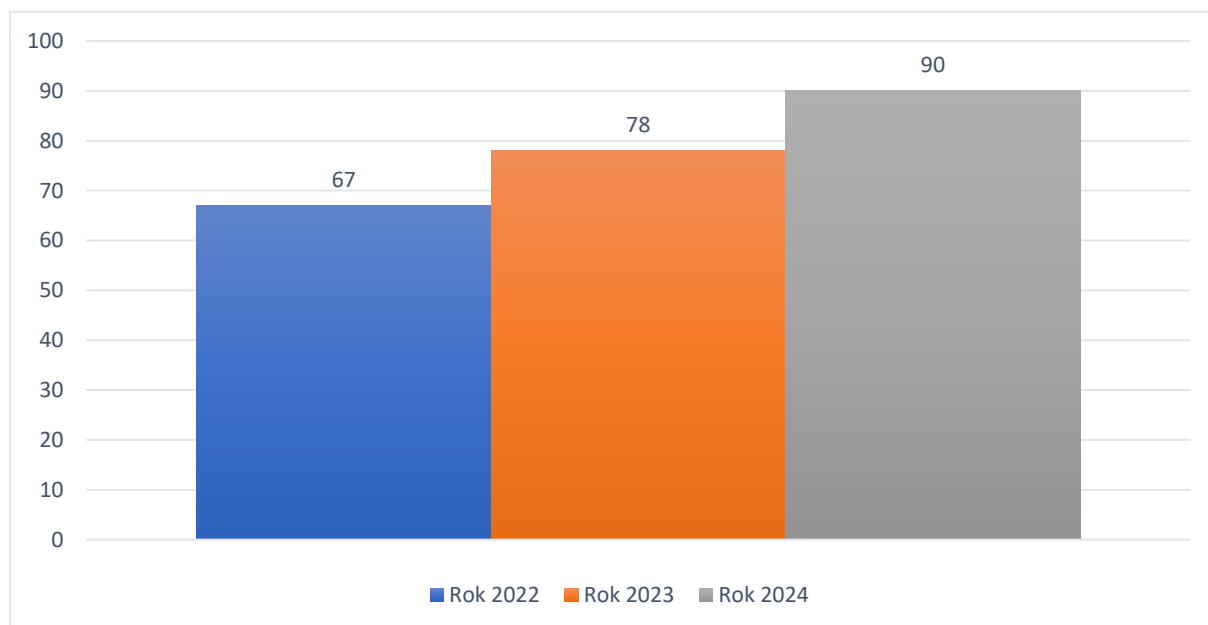

Źródło: opracowanie własne

Asystent rodziny podejmuje z nią współpracę na zasadzie dobrowolności, lub na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. W 2022r. sąd zobowiązał 4 rodziny do współpracy z asystentem rodziny, w 2023r. i 2024r. asystent na mocy postanowienia sądowego współpracował z 3 rodzinami.

Biorąc pod uwagę okres, jaki asystent pracuje z rodziną należy zaznaczyć, iż jest on uzależniony przede wszystkim od dwóch czynników, tj. liczby dysfunkcji występujących w rodzinie oraz zaangażowania wszystkich członków rodziny w realizację działań prowadzących do osiągnięcia zamierzonych celów. Analizując przeciętną długość czasu pracy asystenta z rodziną należy zauważyć, iż ten czas ulega systematycznemu wydłużeniu. Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim fakt, iż rodzina, która potrzebuje wsparcia asystenta z reguły jest rodziną wieloproblemową, gdzie praca asystenta jest konieczna nie tylko na płaszczyźnie opiekuńczo-wychowawczej. Często w tych środowiskach występują uzależnienia, przemoc, wieloletnie zaniedbania w sferze umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, itp. Wykres nr 2 wskazuje przeciętny czas pracy asystenta z rodziną w latach 2022-2024.

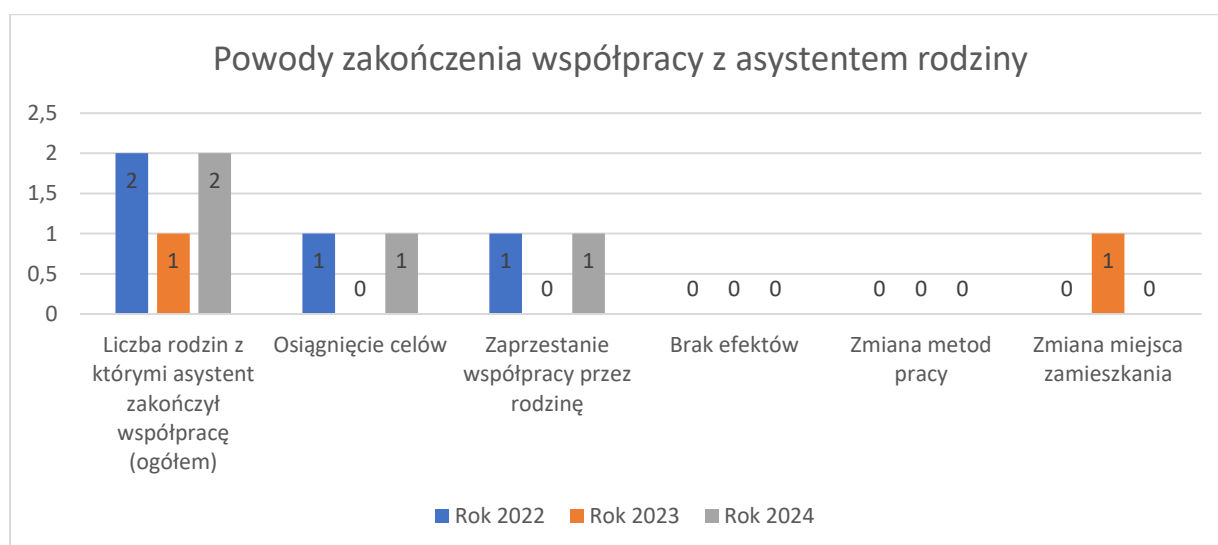
Wykres nr 2. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną

Źródło: opracowanie własne

Rodziny, co do zasady podejmują współpracę z asystentem dobrowolnie i w każdej chwili mogą z niej zrezygnować. Najczęściej kończy się ona wraz z osiągnięciem założonych wspólnie z członkami danej rodziny celów. Powody, ze względu na które asystenci kończyli pracę z rodzinami na przestrzeni lat 2022-2024 przedstawia Wykres nr 3.

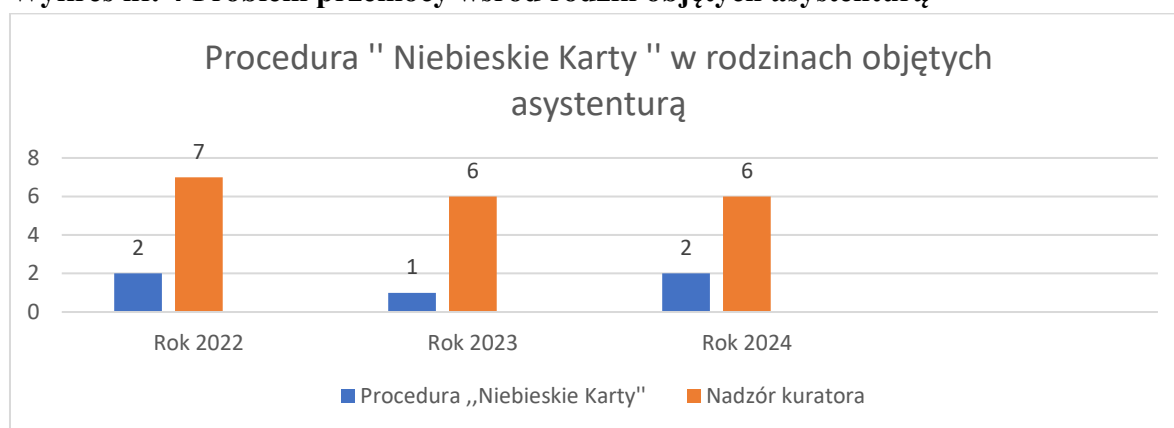
Wykres nr 3. Powody zakończenia współpracy z asystentem rodziny

Źródło: opracowanie własne

W rodzinach objętych wsparciem asystent napotyka różnorodne problemy związane z ich funkcjonowaniem. Wśród nich są także problemy związane z występowaniem przemocy w rodzinie. W 2024r. wobec 2 rodzin objętych wsparciem asystenta prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”. W 6 rodzinach rodzice są objęci nadzorem kuratora w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej. Natomiast w 2 rodzinach osoby nieletnie są objęte nadzorem kuratora.

Wykres nr. 4 Problem przemocy wśród rodzin objętych asystenturą

Źródło: opracowanie własne

Jak wspomniano już wcześniej rodziny, które współpracują z asystentem borykają się z różnorodnymi dysfunkcjami i problemami. Tabela Nr 1 przedstawia najczęstsze problemy występujące w tych rodzinach oraz efekty współpracy z asystentem rodziny.

Tabela Nr 1 Problemy występujące w rodzinach oraz efekty osiągnięte poprzez współpracę z asystentem rodziny w 2024r.			
Problem	Liczba rodzin	Efekty współpracy	Liczba rodzin
brak zatrudnienia	4	podjęcie zatrudnienia	2
brak umiejętności dysponowania posiadanymi środkami	3	nabycie umiejętności prawidłowego gospodarowania rodzinnym budżetem	1
zadłużenia	4	całościowe, lub częściowe spłacenie zadłużeń	4
problemy lokalowe	5	poprawa sytuacji lokalowej	3
niewydolność opiekuńczo-wychowawcza	12	poprawa umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	5
zaniedbania zdrowotne	6	poprawa sytuacji zdrowotnej w rodzinie	6
wycofanie społeczne dzieci	3	nabycie kompetencji społecznych przez dzieci	1
brak umiejętności dbania o higienę	4	prawidłowe nawyki higieniczne	3
problemy alkoholowe	7	podjęcie działań zmierzających do zaprzestania nadużywania alkoholu	7
niezaradność życiowa	3	podniesienie wydolności życiowej	1
trudności dzieci w szkole	8	poprawa wyników dzieci w szkole	4
nieprawidłowe relacje interpersonalne między członkami rodziny	5	poprawa relacji interpersonalnych w rodzinie	2

III. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

„ Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Brzostek ‘ ’ zakładał realizację następującego celu głównego: wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także wzmacnianie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci.

Cele szczegółowe Programu:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego poprzez dostarczenie usług i świadczeń rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.

2. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu tych funkcji.
3. Budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.
5. Podnoszenie świadomości i wiedzy społeczności lokalnej z zakresu systemu wspierania rodziny i roli rodziny jako naturalnego środowiska wychowawczego.

IV REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2024 r. ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PRZEDMIOTOWYCH ZADAŃ W 2025r.

Zgodnie z art. 176 zadaniem własnym gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest:

1.Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

„ Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Brzostek „ został uchwalony przez Radę Miejską w Brzostku w dniu 29 grudnia 2021 r.

Tabela Nr 2 przedstawia realizację w 2024 r. zadań zamieszczonych w w/w Programie.

Tabela Nr 2.Działania zrealizowane w ramach Programu w 2024r.

Rodzaj zadania – wg. Programu	Wskaźnik realizacji-wg. Programu	Realizacja w 2024r.
zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia	liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej,	183 rodziny zostało objętych pomocą finansową w ramach ustawy o pomocy społecznej
dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych	liczba dzieci i uczniów dożywianych w placówkach oświatowych	193 dzieci zostało objętych dożywianiem w szkole/przedszkolu
zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy	liczba osób doświadczających przemocy, którym udzielono wsparcia	z powodu występowania przemocy w rodzinie w 2024r. MGOPS Brzostek udzielił pomocy 2 rodzinom w formie finansowej
zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej	dla 10 dzieci finansowano pobyt w pieczy zastępczej.
realizacja wsparcia dla uczniów w postaci stypendium szkolnego	liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium szkolne	stypendium szkolne otrzymało 187 uczniów, przyznano również 3 zasiłki szkolne.

zabezpieczenie specjalistycznego wsparcia w formie usług i poradnictwa dla rodzin	liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego wsparcia	9 osób z rodzin, w których występował problem przemocy domowej skorzystało ze wsparcia psychologa, który wypracował 72 godzin poradnictwa.
prorowadzenie pracy środowiskowej przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny z wykorzystaniem zasobów rodziny i środowiska lokalnego	liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych wsparciem pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny	pracownicy socjalni pracowali z 15 rodzinami, gdzie zdiagnozowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, natomiast asystent rodziny realizował działania w 14 rodzinach
monitorowanie sytuacji dziecka po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	liczba rodzin pozostających w monitoringu po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	w 2024r. asystent rodziny zakończył współpracę z dwoma rodzinami. Asystent monitorował sytuację w jednej z tych rodzin ponieważ druga rodzina zmieniła miejsce zamieszkania poza teren gminy Brzostek.
praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	liczba rodzin biologicznych pozostających we współpracy z pracownikiem socjalnym/asystentem rodziny	w 2024r. asystent rodziny i pracownik socjalny współpracowali z 1 rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej
zwiększenie świadomości środowiska lokalnego na temat zjawiska uzależnień, przemocy	liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy skierowane do rodziców	w 2024r. szkoły zrealizowały łącznie 5 spotkań profilaktyczne dla rodziców, w tym warsztaty, szkolenia.
opracowanie i/lub propagowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych skierowanych do rodzin	liczba opracowanych i/lub rozdysponowanych materiałów edukacyjnych	zakupiono materiały informacyjne w ramach kampanii “ Postaw na Rodzinę” w ilości 3665 sztuk ulotek, plakatów które rozdysponowano w szkołach na terenie gminy Brzostek.

organizowanie i podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin z dziećmi	liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy, itp. skierowanych do rodziców,	szkoły zrealizowały łącznie 5 spotkania profilaktyczne dla rodziców, w tym pikniki rodzinne, warsztaty, wywiadówki i szkolenia
umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracownikom działającym na rzecz dziecka i rodziny	liczba szkoleń/ warsztatów oraz liczba uczestników tych działań	asystent rodziny uczestniczył w 2 szkoleniach

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – w 2024r.
asystent rodziny wziął udział w następujących szkoleniach:

1. „ Standardy ochrony małoletnich w organach pomocy społecznej i innych podmiotach”.
2. „ Status i zadania asystenta rodziny w świetle zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa – w 2024r. Ośrodek zatrudnił 1 asystenta rodziny. W 2024r., oprócz zadań wykonywanych przez asystenta, rodziny miały możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa. Psycholog prowadził poradnictwo dla rodzin, gdzie występuje problem przemocy (łącznie 72 godziny) oraz udzielił 24 godzin poradnictwa dla osób z rodzin, gdzie występuje problem uzależnienia od alkoholu. W roku 2024r. w ramach „ Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Brzostek” rodziny, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze miały możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa. Psycholog udzielał indywidualnych porad i konsultacji, wspierał w rozwijaniu przez rodziców umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Łącznie zrealizowano 24 godziny poradnictwa, z których skorzystało 5 osób. Nadal zasadnym jest kontynuacja realizacji zadań przez asystenta rodziny a także psychologa współpracujących z rodzinami dysfunkcyjnymi,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających – w 2024r. na terenie gminy Brzostek nie funkcjonowała rodzina wspierająca. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzostku zamieścił na swojej stronie internetowej informację zachęcającą do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Do chwili obecnej nie zgłosiły się osoby

które byłyby zainteresowane tą formą współpracy. W dalszym ciągu będą podejmowane próby zrekrutowania takiej rodziny, aby wzmocnić gminny system opieki nad dzieckiem i rodziną,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci – jest to zadanie własne gminy wynikające z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej, gdzie organizowane są zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, logopedyczne,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, gdzie realizowane są działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W 2024r. na terenie gminy Brzostek nie funkcjonowała placówka wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2024r. wśród mieszkańców gminy Brzostek przeprowadzono badanie ankietowe, na podstawie której sporządzono diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych. Według **82 %** respondentów brak placówki wsparcia dziennego na terenie gminy stanowi raczej nieistotny lub zdecydowanie nieistotny problem społeczny. Mimo to należy poważnie rozważyć możliwość powołania takiej placówki. Z pewnością pozwoliłoby to w kompleksowy sposób objąć pomocą rodziny, które borykają się z różnego rodzaju dysfunkcjami i samodzielnie nie potrafią przezwyciężyć trudnej sytuacji, w jakiej się znalazły.

4.Finansowanie:

- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – w 2024 r. na doszkalać asystenta rodziny przeznaczono kwotę **1 143,00 zł**. W 2025 r. również zaplanowano środki w budżecie na ten cel, gdyż tylko wysoko wykwalifikowana kadra jest w stanie świadczyć profesjonalną pomoc osobom potrzebującym,
- b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy dla rodzin wspierających – w 2024r. nie funkcjonowała rodzina wspierająca, nie były więc ponoszone wydatki związane z jej działalnością. Jeżeli w 2025r. zostanie podpisana umowa z rodziną wspierającą, wówczas jej koszty zostaną sfinansowane z budżetu Ośrodka.

5.Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w 2024r. na finansowanie pobytu dzieci z terenu gminy Brzostek w pieczy zastępczej przeznaczono kwotę **99 111,16 zł.** Wydatki na ten cel zostały ujęte również w budżecie Ośrodka na rok 2025 w kwocie **109 100,00 zł.**

6.Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego – w 2024r. zostały sporządzone i przekazane sprawozdania rzeczowo finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej a także sprawozdanie finansowe w ramach Programu ‘` Asystent rodziny’`.

7.Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem, lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy – w 2024r. asystent rodziny zakończył współpracę z dwoma rodzinami. Powodem zakończenia współpracy z jedną rodziną było osiągnięcie zamierzonych celów. Po zakończeniu współpracy asystent monitorował sytuację dzieci w tej rodzinie przez trzy miesiące. Powodem zakończenia współpracy z drugą rodziną było zaprzestanie współpracy przez rodzinę objętą wsparciem asystenta. Rodzina wyprowadziła się z terenu gminy Brzostek nie informując wcześniej asystenta o zamiarze przeprowadzki oraz nie podała aktualnego adresu zamieszkania.